

KASTEEL d'URSEL MAGAZINE

Driemaandelijke uitgave van de Provincie Antwerpen/Kasteel d'Ursel, Hingene | 5de jaargang # 17 | februari-maart-april 2009

PRIMAVERA pianistica

Foto omslag: © Joris Ceuppens

Een muzikale lente

Dit voorjaar – en bijgevolg ook dit magazine – staat helemaal in het teken van muziek. In oktober bracht de Russische topper Vitaly Pisarenko al een erg gesmaakt optreden tijdens ons eerste Steinwayrecital. Op de laatste zondagen van februari en maart is het de beurt aan twee jonge talenten uit eigen land: Nikolaas Kende en Philippe Ivanov. Nikolaas Kende is gepikt en gemazeld in het muziekleven. Tot zijn achttiende werd hij onderwezen door zijn twee ouders, Heidi Hendrickx en Levente Kende. Dit duo behoort in eigen land tot de betere pianopedagogen en uitvoerende musici. Zoon Nikolaas was laureaat van haast alle wedstrijden voor jonge solisten, zoals Cantabile, Axion Classics en Tenuto, en gooide vorig jaar hoge ogen in de Koningin Elisabethwedstrijd.

Ook Philippe Ivanov stamt uit een muzikale familie: vader Dimitri is concert-

meester bij de Filharmonie en broer Yossif koos voor een carrière als violist. Sinds maart 2008 is Philippe Ivanov verbonden aan het prestigieuze Mannes College for Music in New York.

De Steinwaypiano zal roodgloeiend staan, want van 21 tot 27 maart palmen enkele tientallen jonge pianisten het kasteel in. Voor deze masterclass zijn ze in de goede handen bij negen internationaal gereputeerde maestro's. Tijdens drie recitals tonen de beste studenten hun kunnen ook aan het publiek. Een unieke gelegenheid om de concertpianisten van morgen vandaag al aan het werk te horen!

En wie niet van onze piano houdt, vindt zeker zijn gading in de andere concerten: van een jazzkwartet tot de dames van Laïs en van klasconcerten viool tot het klarinetensemble van Anne Boeykens... Aan keuze geen gebrek!

LUDO HELSEN
gedeputeerde voor cultuur

KOEN DE VLIAGER-DE WILDE
beheerder kasteel d'Ursel

COLOFON Kasteel d'Ursel
Wolfgang d'Urselstraat 9
2880 Hingene
www.kasteeldursel.be
T 03 820 60 11 · F 03 820 60 15
kasteeldursel@admin.provant.be
Rekening 776-595213-92

Het magazine van het Kasteel d'Ursel is een uitgave van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen:

Cathy Berx, gouverneur-voorzitter,
Ludo Helsen, Jos Geuens,
Koen Helsen, Marc Wellens,
Inga Verhaert en Bart De Nijn, leden
en
Danny Toelen, provinciegriffier.

Jaargang 5, nummer 17,
februari – maart – april 2009

Redactie: Veerle Moens en Koen De Vlieger-
De Wilde, met medewerking van
Elise Simoens en Thomas Van Driessche.

Vormgeving: Frederik Hulstaert

Druk: Albatros Printing, Boechout

Opplage: 3500 exemplaren

Dit magazine werd gedrukt op milieuvriendelijk
papier en verpakt in milieuvriendelijke folie.

ISSN 1781-4464

KASTEEL d'URSEL MAGAZINE

Gratis magazine

Wil je het magazine van kasteel d'Ursel thuis ontvangen? Bezorg ons dan je adresgegevens. Alle nummers zijn ook terug te vinden op de website.

Kasteel d'Ursel trakteert

Maandelijks trakteren we abonnees op gratis kaarten voor evenementen in het kasteel én daarbuiten. Geef je e-mailadres door als je hiervoor in aanmerking wil komen.

Kasteelheer voor een dag

Onlangs werden de huurvoorwaarden voor het kasteel vernieuwd. Voor meer info, de volledige huurovereenkomst en een aanvraagformulier kan je ons bellen of surfen naar de website.

Van Eycke tot Eikevliet

In dit goed gedocumenteerd boek brengt Danny Polfliet de geschiedenis van Eikevliet tot leven. Zowat alles komt aan bod: het economische leven met de brouwerijen, zoutziederijen, olieslagerijen en huidenvetters, maar ook de talrijke cafés waar de dorpsbewoners hun vertier zochten. Met bijdragen over de fanfares, kaatsclub, biljartclub, toneel- en andere verenigingen staat ook het bloeiende verenigingsleven in de kijker. Wie geboren en getogen is in de streek vindt ongetwijfeld wel een oude kennis terug op de foto's uit de oude doos. Het boek kost 32 euro en kan besteld worden bij de Vereniging voor Heemkunde in Klein-Brabant. Meer info: 03 889 18 15 of heemkunde_klein_brabant@skynet.be.

Heilig onderdak

In april worden de restauratiewerken in de Sint-Stefanuskerk voltooid. De buitengevel van het oude deel wordt gerestaureerd in natuur- en baksteen. Er worden dak- en gevelwerken uitgevoerd, net als lood- en zinkwerken. Ook de elektriciteit, verwarming en het sanitair worden aangepast. Aangezien er momenteel nog een cultuurhistorisch onderzoek loopt naar de muurschilderingen in het oude gedeelte, zullen de binnenwerken beperkt worden tot het absolute minimum. Gelijktijdig met de dakwerken aan de oude kerk, zal ook de nieuwe kerk een nieuw dak krijgen. In het nieuwe dak zullen speciale invliegopeningen voorzien worden zodat de ingekorven vleermuis er opnieuw een heilig onderdak kan vinden. Met de aanvang van de werken werd gewacht tot een broedkolonie van deze zeldzame soort was uitgevlogen.

Onbekende verhalen

Het is ondertussen drie jaar geleden dat het boek 'Hingene en den duc' verscheen, maar nog altijd krijgen we onbekende verhalen te horen. Zo ontvingen we een brief van de tachtigjarige Willy Van Croonenburg uit Sint-Niklaas. Hij herinnert zich een morse-alfabet in gele verf op een van de muren van het schildersatelier. Hij dacht dat het gebouwtje tijdens wo II misschien gebruikt werd als leslokaal van de *Luftwaffe*. Er was immers een groot vliegveld in Hingene en er stond zelfs een zendmast vlakbij het atelier. We zijn zelf op onderzoek uitgetrokken, maar momenteel er is geen gele verf meer te bespeuren. Wanneer het schildersatelier gerestaureerd wordt (hopelijk in 2011), zullen we de muren alvast minutieus onderzoeken. Heb je zelf nog zo'n boeiend verhaal of heb je nog foto's of andere informatie, contacteer ons dan. We ontvangen je graag in het kasteel.

Een huis vol muziek

Eind januari werd de samenwerking tussen kasteel d'Ursel en het Centrum voor muziekinstrumentenbouw plechtig ondertekend. Het kasteel wordt de uitvalsbasis voor publieksactiviteiten, zoals lezingen, concerten en het symposium *CordeFactum*. Samen met het bestaande concertaanbod en de masterclasses versterken we zo de reputatie van het kasteel als muzieklocatie. www.cmbpuurs.be

© Centrum voor muziekinstrumentenbouw

‘IK BEN JULIUS CAESAR NIET’

Eind maart wordt het kasteel overspoeld door pianospel. Jonge pianisten krijgen de kans er een masterclass te volgen bij niet minder dan negen internationaal gereputeerde pianisten en pianopedagogen. We spraken met één van de docenten: de in Brussel wonende Argentijn **Aquiles Delle Vigne**. In een gezellige mengeling van Frans, heel goed geslaagd Nederlands en hier en daar wat Engels geeft hij ons zijn visie op piano-onderwijs.

Dat Delle Vigne graag les geeft is duidelijk. De man is inmiddels zeventig, maar geeft al les sinds zijn zesentwintigste. Tot op vandaag is hij als leraar actief aan het Rotterdams conservatorium. Tijdens de zomermaanden geeft hij dan weer les aan het Mozarteum in Salzburg. ‘Het is niet meer dan onze plicht om onze kennis en ons kunnen door te geven aan de nieuwe generatie’, vindt Delle Vigne. ‘Alle grote pianisten hebben ons dat voorgedaan, of het nu in een instituut was of op privé initiatief’.

Zelf studeerde Delle Vigne bij de legendarische meesters Claudio Arrau en György Cziffra. Even later werd hij door niemand minder dan Eduardo del Pueyo uitgenodigd om in Brussel te komen studeren. Delle Vigne is nog altijd vol van zijn leraars: ‘Bij hen maakte ik kennis met de grote pianoschool, met alles wat eeuwig is. Claudio Arrau had een erg filosofische kijk op het pianospel. Muziek

was voor hem veel meer dan enkel maar ‘l’art de combiner les sons’. Arrau stamde uit de school van Marie Jaël, die op haar beurt leerlinge geweest was van Franz Liszt.

‘Liszt is de god van de pianisten’, vertelt Delle Vigne. ‘Samen met Chopin heeft hij echt alles gecreëerd voor de piano: het recital, het festival, de omgang met het publiek, het vanbuiten spelen. Liszt was een allround musicus. Hij componeerde, was pianist, dirigent en leraar. Het is duidelijk dat muziek niet zo maar een job was voor hem. Het was zijn levensmissie en religie.’ Del Pueyo overtuigde Delle Vigne dan weer van de gedachte dat een pianist zeker geen persoonlijk succes mag nastreven. ‘De enige missie die je als pianist hebt is de waarheid zoeken’, zo luidt Delle Vigne’s devies. ‘Als het resultaat van die zoektocht het publiek tegen de haren in strijkt, dan is dat maar zo.’

© Joris Couppens

Delle Vigne gelooft totaal niet in instituten, enkel in individuen. Discussies over het al dan niet welvaren van het muziekonderwijs in en buiten België, voer je dus best niet met hem. Zowel onder leraars als onder leerlingen, telt voor hem enkel het individu. 'Het is niet dankzij een instituut dat je een Vladimir Horowitz of een Marta Argerich verkrijgt. Het is in tegendeel hun groot talent dat allereerst kunnen geven aan bepaalde instellingen.'

Delle Vigne zelf is heel tevreden over het niveau van zijn klas aan het Rotterdams conservatorium. Hij heeft dan ook het geluk over een internationale schare hoogstaande studenten te beschikken. 'Toch moet je als leraar les willen geven aan iedereen. Als je aanvoelt dat je leerling geen groot pianist zal worden, kan je hem/haar nog altijd opleiden tot een goed luisteraar.'

'De relatie tussen leraar en student moet er een zijn tussen twee musici, waarvan de ene net iets ervarener en meestal ouder is dan de andere. Een verhouding van maestro tot arme student lijkt me absoluut uit den boze. Een goede verstandhouding is van primordiaal belang. Een leraar is Julius Caesar niet. Vrijheid is belangrijk in het onderwijs.'

Het weze duidelijk dat Delle Vigne's manier van les geven niet gebaseerd is op een pakket vaste regels, waarmee hij om het even welke student kan omtoveren tot een goed pianist. 'Je geeft les volgens de noodzaak van elke student. Twee lessen zijn nooit dezelfde. Het enige wat een

pianoleraar kan doen, is zijn studenten 'verplichten' om tot het uiterste te gaan. Als de student daar niet toe bereid is, dan zal het nooit iets worden. Maar dat is zo in om het even welke job.'

Delle Vigne ondervond dat er in het piano-onderwijs heel wat charlatans rondlopen. Hij ontdekte hen zelfs in vermaarde instituten: leraars die zelf nooit op belangrijke concertpodia gestaan hebben en toch doen alsof ze de waarheid in pacht hebben. Delle Vigne's oordeel is streng: 'Volgens mij kan je niet optimaal les geven als je zelf nauwelijks podiumervaring hebt. Je gaat je toch ook niet laten opereren door een chirurg die totaal geen techniek heeft? En onervaren piloten mogen toch ook niet vliegen voor KLM? In ieder geval zou ik aan niemand kunnen vertellen hoe je het pianoconcerto van Tsjajkovski uitvoert, zonder het ooit zelf gespeeld te hebben.'

Ook Delle Vigne's visie op wedstrijden ligt in de lijn van deze bevindingen. 'Op alle continenten heb ik al in wedstrijdjury's gezeten. En toch kan ik niet zeggen dat ik het al één keer helemaal eens geweest ben met de resultaten. Unanimiteit vind je in zo'n wedstrijd nooit. Er zijn weliswaar altijd juryleden die denken dat ze tegelijk Napoleon en Lodewijk XIV zijn, maar in principe heeft natuurlijk niemand absolute antwoorden. Een concours is in mijn ogen een compleet relatieve en zelfs lichtjes absurde aangelegenheid. De uitslag is de som van een aantal individuele meningen. Maar in werkelijkheid kan je artiesten natuurlijk

niet vergelijken! Ga maar eens na welke genieën ooit allemaal geëlimineerd zijn in wedstrijden.' Delle Vigne ziet een wedstrijd meer als een maatschappelijk fenomeen. Er zijn veel te veel pianisten en daarom moeten die geklasseerd worden. Als je violist bent, kan je in een orkest spelen en in een strijkkwartet, maar piano is veel meer een solo-instrument. 'Het is nu eenmaal zo dat niet iedereen een Rubinstein kan worden. Op aarde is er maar plaats voor een vijftienginttal pianisten van dat kaliber.' ■

ELISE SIMOENS

Journaliste

Tijdens de masterclass *Primavera pianistica* in het kasteel tonen de muzikanten hun kunnen ook aan het publiek. Voor elk van de drie recitals selecteren de maestro's hun beste studenten. Een unieke gelegenheid om de concertpianisten van morgen vandaag al aan het werk te horen!

Zondag 22 maart · 15 uur · 5 euro
Dinsdag 24 maart · 20 uur · 5 euro
Donderdag 26 maart · 20 uur · 5 euro
Info en reservatie: kasteel d'Ursel

Met dank aan Centrum voor jeugdtoerisme
Het Laathof, waar de studenten verblijven.
www.hetlaathof.be

HET ALLERLEUKSTE AAN PIANO SPELEN IS DE VRIJHEID

We ontmoeten de jonge pianist Nikolaas Kende in een gemoedelijk cafeetje vlakbij zijn woonplaats in Antwerpen. 'Het is hier heerlijk. Zelfs mijn huisbazen zijn muzikliefhebbers. Ik kan hier naar hartenlust studeren.'

Kende is pas 27, maar heeft al een aardig parcours achter de rug. Het gezin waarin hij opgroeide, baadde van 's ochtends tot 's avonds in pianomuziek. Beide ouders, Heidi Hendrickx en Levente Kende, zijn gerenommeerde pianisten en pedagogen. Maar Kende junior groeide alles behalve uit tot een afgestompt wezen dat enkel iets afweet van muzieknoden.

‘Mijn opleiding verschilt nogal grondig van die van veel collega’s pianisten. Velen verlaten het secundair onderwijs en doen examens voor de middenjury of vinden een andere oplossing om meer tijd te hebben om piano te studeren. Je merkt dat in het buitenland begaafde jonge pianisten soms tot zes uur per dag kunnen studeren. Ik kon dat niet. Ik volgde latijn-wiskunde en er restte me maximaal anderhalf uur per dag om piano te studeren. Na mijn humaniora voelde ik weliswaar dat ik verder wou gaan in muziek, maar een opleiding tot wiskundige of ingenieur-architect zegde me ook wel iets. Mijn iets oudere broer heeft exact hetzelfde studieparcours gevolgd als ik en is uiteindelijk rechten gaan studeren. Helemaal voorbestemd was ik dus niet.’

‘Dat mijn ouders pianisten waren, zorgde natuurlijk wel voor een speciale omgang met muziek. Muziek was prominent aanwezig in ons gezin. Ik hoorde mijn ouders en broer studeren, er kwamen heel wat leerlingen over de vloer en we gingen heel geregeld naar concerten. Ik herinner me dat mijn vrienden en ikzelf eens helemaal ondersteboven waren van een concert door de Roemeense pianist Radu Lupu. Het is vooral via dergelijke gebeurtenissen dat ik de smaak echt te pakken kreeg.’ Tot zijn achttiende volgde Kende les bij zijn ouders. ‘Het professionele en familiale leven liepen op die manier compleet in elkaar over. Dat lukte, maar was natuurlijk niet altijd even evident. ‘Nadien ging hij studeren bij Jan Wijn in Amsterdam. ‘Ik leerde Wijn kennen in Antwerpen toen hij daar aan het conservatorium een masterclass kwam geven. Hij was ooit door een blessure aan de hand moeten stoppen met spelen en had zich toen volledig op het lesgeven gestort. Het maakte hem tot een zeer bedreven en geëngageerd docent. De sfeer in Wijns klas was vriendschappelijk en spontaan. Ik ben zes jaar bij hem gebleven. Hij is zowel sterk in het aanreiken van kennis als van beeldspraak en ideeën.’ De volgende stap in Kende’s opleiding zorgde dan weer een soort schokeffect. Na Jan Wijn belandde hij immers in München, bij de vermaarde Russische pianiste Elisso Wirssaladze.

‘Terwijl er in Wijns lessen veel plaats was voor dialoog, moest je bij Wirssaladze gewoon ‘doen’. Ze stamt uit de Russische school waar passie, intensiteit en beleving topprioriteiten zijn. Haar manier van werken staat eigenlijk haaks op die van Jan Wijn. Met haar Russisch temperament deed ze haar studenten sidderen en beven. Ze kon echt tekeer gaan in haar lessen. Gelukkig wel met een positieve energie en met goede bedoelingen. Maar na zo’n les was je compleet uitgeput.’ Met die Russische benadering had Kende al eerder kennisgemaakt via zijn ouders. Die leerden elkaar ooit kennen aan het conservatorium van Moskou. Ze studeerden er trouwens tegelijkertijd met Kende’s grote idool Radu Lupu. De Russische school staat voor intensief musiceren en emotie. Persoonlijkheid en betrokkenheid zijn er kernbegrippen.

Nikolaas Kende is misschien nog gekend van zijn deelname aan de Koningin Elisabethwedstrijd in 2007. Deelname aan wedstrijden vormt een constante in zijn drukke pianoleven. ‘Op een wedstrijd moet je je intensief voorbereiden en dat is al interessant op zich. Bovendien krijg je vaak veel terug van die wedstrijden. Zo speel ik nu nog geregeld concerten ten gevolge van Cantabile, een wedstrijd waar ik tien jaar geleden aan deelnam.’

De Elisabethwedstrijd was natuurlijk een zeer bijzondere belevenis. ‘Ook hier weer was de voorbereiding heel interessant. Mijn lerares Wirssaladze werd zo mogelijk nog veeleisender dan tevoren. Ik heb echt heel hard moeten werken. De wedstrijd zelf was, met al die familieleden, vrienden en kennissen in de zaal een best stresserende aangelegenheid. Ik heb er geleerd om muziek te maken in de moeilijkste omstandigheden.’ Kende doorstond de test met verve en haalde de halve finale met ondermeer een felgesmaakt Mozartconcerto.

‘Het pianorepertoire is ronduit fantastisch. Momenteel speel ik het liefst van al Brahms, late Beethoven en Schubert. Brahms is een uitzonderlijk menselijk componist. Ik vind zijn *Deutsches Requiem*, zijn kamermuziek, liederen en orkestwerken echt heerlijk. Maar ik hou ook erg van Franse componisten. En dan

is er natuurlijk Mozart. Ook van Bach ben ik fan, maar dan meer als luisteraar. Bachs muziek is bijna te geniaal en te groots om te spelen. Ik vind het moeilijk om dat genie te benaderen.’

Voor publiek spelen is altijd intenser dan thuis studeren. Er is extra energie en adrenaline aanwezig. ‘Niets is leuker dan helemaal in de muziek te zitten en te communiceren’, vertelt Kende. ‘Het publiek geeft een extra dimensie aan wat je gestudeerd hebt. De afstand tussen de muziek en jezelf wordt er kleiner door en je interpretatie rijper. Je hebt het publiek dus echt nodig.’ Maar ook de concertruimte en het instrument zijn belangrijk. Een concert houdt steeds heel wat onvoorspelbare factoren in. ‘Dat kan positief en negatief uitdraaien. Soms is de zaal zalig, maar is het instrument rotslecht. Ik speelde nog net een concert op een piano waar ik constant tegen moest vechten. Wat ik ook deed, de klank bleef dof en gedempt.’

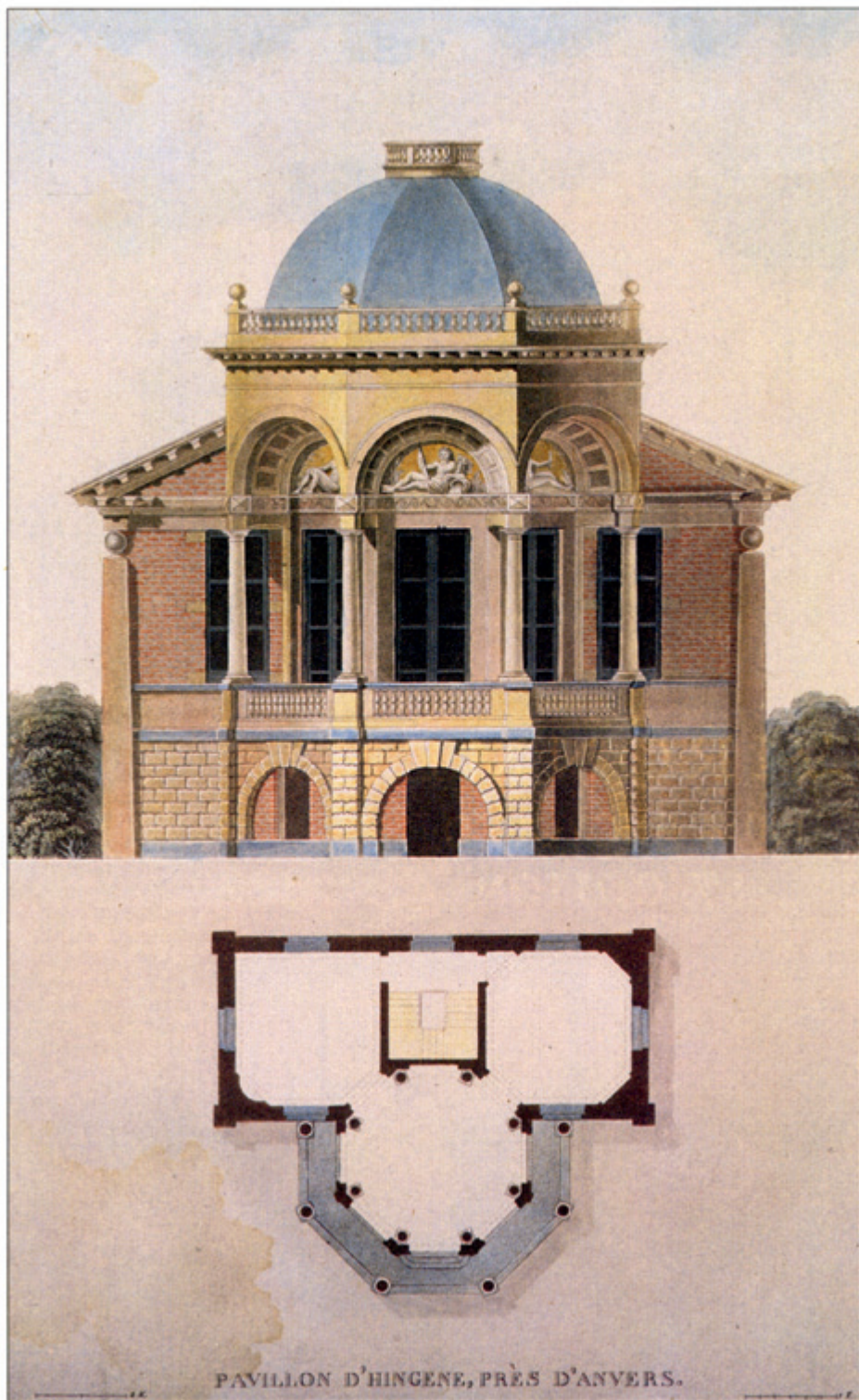
Kende wil graag de rest van zijn leven met muziek bezig blijven. Zowel solo als in kamermuziek- en orkestverband valt er voor hem nog gigantisch veel repertoire te ontdekken. Hij speelt geregeld samen met zijn vriendin (de begenadigde violiste Jolente De Maeyer die momenteel aan de Kapel Koningin Elisabeth studeert, nvdr) en is ook pianist van het Narziss und Goldmund trio en het Rubens Ensemble. ‘Als ik studeer, zoek ik naar wat achter de noten zit, naar de uiteindelijke bedoeling van de componist. Je moet als musicus een tekst interpreteren. Daarbij let je op alle aantekeningen voor dynamiek en articulatie. Maar een verhaal heeft natuurlijk meer nodig dan alleen maar een correcte weergave van wat er staat. Het is niet de bedoeling dat je een standaarduitvoering geeft. Een musicus moet iets toevoegen. Het allerleukste aan muziek is dat je naast ‘wat moet’ ook nog heel veel ruimte hebt voor vrijheid.’ ■

ELISE SIMOENS

Journaliste

Meer info over dit concert vind je in de agenda op pagina 15.

DE BOUWGESCHIEDENIS VA

Ter voorbereiding van de restauratie van De Notelaer voerde het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed in 2008 een multidisciplinair onderzoeksproject uit. Historicus Thomas Van Driessche onderzocht de bouwgeschiedenis.

Het paviljoen is gebouwd in opdracht van hertog Wolfgang-Guillaume d'Ursel (1750–1804) en zijn echtgenote Flore d'Arenberg (1752–1832). De plannen werden ontworpen door de Franse hofarchitect Charles De Wailly, in 1782. Ten gevolge van onvoorziene omstandigheden konden de werken pas in juli 1792 van start gaan.

Op de plaats waar de hertog De Notelaer bouwde, bevond zich al sinds de 17de eeuw een veer. Er was een woonhuis voor de veerman, een herberg en een schuur. Het huis van de veerman stond overigens niet op de plaats van het paviljoen: het bestond nog toen de werken in de zomer van 1792 begonnen en werd pas afgebroken na een brand eind 1793.

De Franse Revolutie heeft een grote invloed gehad op het verloop van de werkzaamheden. Op het ogenblik dat de werken van start gingen (juli 1792), stond het land nog onder Oostenrijks gezag. Tijdens de eerste Franse bezetting (november 1792–maart 1793) lagen de werken stil. Na de slag van Neerwinden (18 maart 1793) werd het Oostenrijkse gezag hersteld en werden de werkzaamheden hervat. Na de Franse zege te Fleurus (26 juni 1794) vluchtte de hertog naar Duitsland en werden ze weer stopgezet. Toen de

De voorgevel van het paviljoen
(Pierre-Jacques Goetghebuer, *Choix des monumens, édifices et maisons les plus remarquables du Royaume des Pays-Bas*, Gent, 1827)

N DE NOTELAER (1792–1797)

hertog in september 1795 terugkeerde, gaf hij opdracht om de werken te hervatten en eind 1797 was het paviljoen voltooid. Charles De Wailly was tijdens de eerste bouwfase (1792) in Hingene, maar vanaf 1793 wordt hij niet meer in de archiefbronnen vermeld. P.-J. Goetghebuer schreef in 1827 dat de plannen van De Wailly gewijzigd werden door de Doornikse architect Antoine-Joseph Payen. Uit het archiefonderzoek is gebleken dat deze architect inderdaad betrokken was bij de bouw van De Notelaer, meer bepaald als aannemer. Of hij de plannen van De Wailly gewijzigd heeft, valt moeilijk te bewijzen maar het is niet onwaarschijnlijk. Bij de bouw was ook een meester-steenhouwer uit Dendermonde betrokken, Jean-Baptiste Dubois. Hij was afkomstig uit Arquennes in Henegouwen, waar zijn familie een steengroeve exploiteerde. Tussen 1785 en 1789 werkte Jean-Baptiste Dubois in Holland, waar hij als aannemer betrokken was bij de bouw van 'Paviljoen Welgelegen' in Haarlem, het huidige provinciehuis van Noord-Holland. De acht zuilen van het ronde salon werden gemaakt door Joseph Dubois, de broer van Jean-Baptiste, naar een ontwerp van Charles De Wailly.

Om de transportkosten te beperken, werden zoveel mogelijk bouwmaterialen uit de omgeving gebruikt. De bakstenen bijvoorbeeld waren afkomstig uit de steenbakkerijen van Bazel (Steendorp) en Niel. Voor de ruwbouw deed men een beroep op handwerkers uit de omgeving, voor het interieur op gespecialiseerde handwerkers uit Brussel.

In het voorjaar van 1794 maakte de Brusselsese kunstenaar François-Joseph Janssens vijf bas-reliëfs, die de Schelde en haar bijrivieren voorstellen. Ze werden in juni 1794 geleverd en geïnstalleerd. In dezelfde maand werden ook de buitenmuren geschilderd.

Van juli 1794 tot september 1795 lagen de werken stil ten gevolge van de vlucht van

de hertog naar Duitsland. Eind 1795 werd de koepel van het voorgebouw met leistenen bedekt. In 1796 werd er gewerkt aan het trappenhuis en de galerijen. Ook het interieur werd geschilderd. In de zomer van 1796 begonnen de stukadoorswerken in het ronde salon. Tussen juni en september 1797 brachten de Doornikse schilder Antoine Plateau en zijn medewerkers de muur- en plafondschilderingen aan in het zogenaamde *salon à l'italienne*. Deze benaming komt overigens niet voor in de archiefbronnen: het *salon à l'italienne* werd oorspronkelijk *salon rond* genoemd. In het najaar van 1797 werd een parketvloer in het *salon rond* gelegd. Deze vloer ligt vermoedelijk nog steeds onder het huidige parket dat van latere datum is. Er is een inventaris bewaard gebleven van de meubels die zich omstreeks 1800 in het paviljoen bevonden. Ze stonden allemaal op de bovenste verdieping. In het *salon rond* bevonden zich een ronde mahonie tafel, acht mahonie stoelen bekleed met groen marokijn, een mahonie canapé en een grote spiegel.

Van 1790 tot 1875 werd het Notelaerveer geëxploiteerd door de schippersfamilie Van Houwenhove, eerst door Pieter Andreas (1753–1832), en vervolgens, vanaf ca. 1825, door zijn gelijknamige zoon. Vader en zoon Van Houwenhove pachtten het veer van de staat en huurden het paviljoen van de hertog. Zij waren zowel schipper als veerman. De familie Van Houwenhove bewoonde de benedenverdieping en de tussenverdieping, terwijl de salons op de bovenverdieping en het trappenhuis gereserveerd waren voor de hertog en zijn familie. Zij gebruikten het paviljoen alleen tijdens de zomermaanden, meestal om er te dineren of te verpozen tijdens een wandeling in de polders. Af en toe ontving de hertog er hoge bezoekers die per binnenschip naar Hingene kwamen. Hoewel er in de eerste helft van de 20ste eeuw nu en dan jachtfestijnen gehouden werden, is het onwaarschijnlijk

dat De Notelaer al omstreeks 1800 als jachtpaviljoen werd gebruikt. Hiervoor zijn geen aanwijzingen in de archiefbronnen te vinden. Het interieur van het paviljoen verwijst daarenboven op geen enkele wijze naar de jacht.

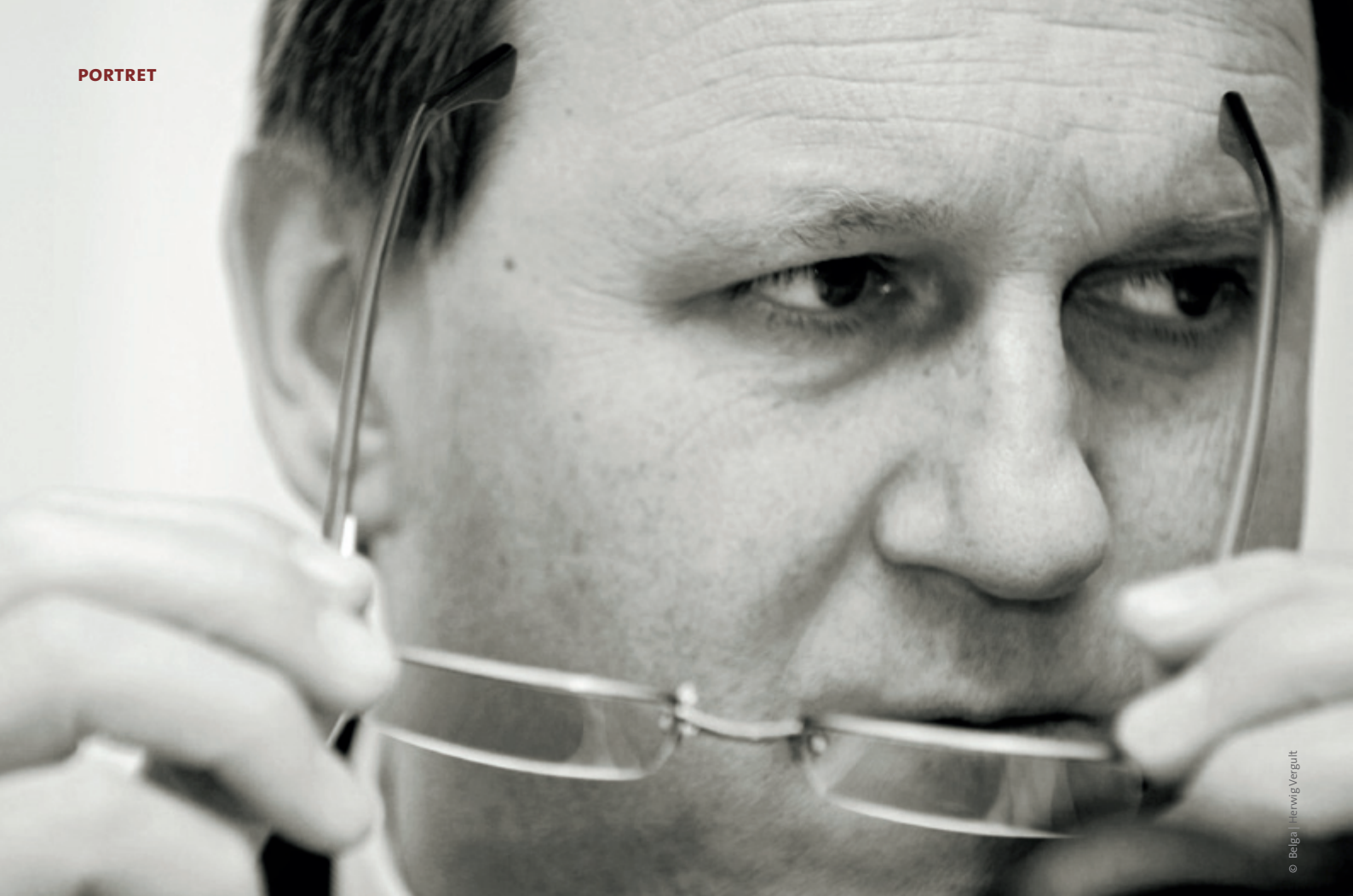
De Notelaer was tot aan de Eerste Wereldoorlog een belangrijke laad- en losplaats voor binnenschepen en een stopplaats voor de beurtschepen die tussen Temse en Antwerpen voeren. Er was echter geen aanlegsteiger: de passagiers moesten met een roeiboot naar de beurtschepen gebracht worden. De familie Van Houwenhove exploiteerde ook een herberg op de benedenverdieping van het paviljoen. De ingang bevond zich aan de zijkant en de herberg was met de tussenverdieping verbonden via een aparte trap. Zo bleven de klanten van het café en de gasten van de hertog netjes gescheiden. ■

THOMAS VAN DRIESSCHE

Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed

De resultaten van het VIOE-onderzoek zullen in 2009 gebundeld worden in een Relicta-monografie. Er verschijnt ook een publieksversie in de reeks Historische publicaties van het kasteel d'Ursel. Ook in de volgende nummers van dit magazine kan je er meer over lezen.

Op zondag 1 maart kan je om 11 uur in de Notelaer terecht voor een aperitiefcauserie met Thomas Van Driessche. Prijs: 5 euro. Info en reservatie: 03 889 69 20 of info@notelaer.be.

Dirk Van Mechelen

De restauratie van kasteel d'Ursel kan rekenen op forse steun van de Vlaamse overheid. Recent werd ook het voorlopig premiebesluit voor de werken op de tweede verdieping ondertekend. Daarmee is de laatste fase van de restauratie aangebroken. Hoog tijd voor een gesprek met Vlaams minister Dirk Van Mechelen.

‘Volgens Lucebert is alles van waarde weerloos. En net daarom hebben wij in ons land al meer dan 75 jaar een wettelijke basis om monumenten en ander erfgoed te beschermen’, zegt Dirk Van Mechelen. ‘Het is echter niet makkelijk om zomaar te omschrijven wat waardevol is en wat niet. Dat evolueert immers in de tijd. Een gebouw dat twintig jaar geleden niet als waardevol werd beschouwd, is dat vandaag misschien wel. Precies dat zorgt voor de dynamiek in de erfgoedzorg. Het komt er dan ook op aan om op een zo objectief mogelijke manier uit te maken wat waardevol is en wat niet. Sinds het midden van de jaren zeventig wordt daarom gewerkt aan de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Nog deze legislatuur, in 2009, zal deze inventaris voor héél Vlaanderen beschikbaar zijn. Let op, beschikbaar. Want omwille van de dynamiek is zo’n inventaris nooit echt volledig klaar. De gegevens worden

constant aangevuld op basis van nieuwe inzichten of met info die we bijvoorbeeld krijgen aangereikt door verenigingen. Op basis van de inventaris worden alvast de meest waardevolle elementen beschermd met als bedoeling de intrinsieke erfgoedwaarden van het monument voor het nageslacht te bewaren. Dat kan gebeuren vanuit historisch, industrieel-archeologisch, architectuurhistorisch, natuurhistorisch of volkskundig oogpunt. Meestal gaat het trouwens om een combinatie van die waarden’.

Sinds 2004 werd er gestart met zogenaamde thematisch-typologische beschermingen. Per ‘soort’ wordt het erfgoed in heel Vlaanderen in kaart gebracht, en het meest waardevolle wordt beschermd. Deze manier van werken heeft belangrijke voordelen. ‘Omdat we een afweging maken op Vlaams niveau, kunnen we bijvoorbeeld duidelijker

‘VANDAAG ZORGEN WE VOOR ONZE GESCHIEDENIS VAN MORGEN’

selecteren en de eventuele bescherming nadien ook beter beargumenteren. Nu al is duidelijk dat dankzij de thematisch-typologische benadering heel wat hiaten worden weggewerkt. Recent hebben we bijvoorbeeld in de stad Gent de zogenaamde ‘stenen’ beschermd, de oudste gebouwen die in oorsprong vaak tot de 11de of 12de eeuw teruggingen. Je zou denken dat die al lang beschermd waren omdat zij de kiem vormen van de Gentse binnenstad, maar dat was dus eigenaardig genoeg niet het geval’.

Niet alleen historisch maar ook recent erfgoed kan rekenen op de steun van de Vlaamse overheid. ‘De bescherming van de eigen woningen van architecten, van 20ste-eeuwse naoorlogse gebouwen of dit jaar nog het paviljoen van Toyo Ito in Brugge, zal op termijn voor de meeste vernieuwing zorgen. De bescherming van dergelijke monumenten, was trouwens

een noodzaak. Een groot aantal van de naoorlogse gebouwen zijn inmiddels afgebroken of ingrijpend gewijzigd. De bescherming is zeker niet voor iedereen evident, maar voedt alvast de discussie in de academische wereld. De bescherming van de eigen woning van Lucien Engels in Zemst heeft er bijvoorbeeld voor gezorgd dat er nu anders wordt aangekeken tegen het oeuvre van deze door sommigen miskende architect. Ook de koppeling die we maken tussen ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed, heeft op termijn een absolute meerwaarde. Die koppeling omvat de ruimtelijke verankering van het onroerend erfgoed via ankerplaatsen en erfgoedlandschappen.’

De Vlaamse overheid investeert aanzienlijk in het onderhoud en de restauratie van het onroerend erfgoed. ‘In 2009 leveren we voor het derde jaar op rij een extra inspanning van twintig miljoen

euro inzake onderhouds- en restauratiepremies. Jaarlijks investeert de Vlaamse overheid zo meer dan 65 miljoen euro in ons patrimonium. Overigens willen we een en ander ook nog wat nadrukkelijker vastleggen in het nieuwe onroerend erfgoeddecreet waar momenteel de laatste hand aan wordt gelegd en waarmee we de zorg voor het onroerend erfgoed de 21ste eeuw binnenloodsen.’

Ons land telt bijzonder veel prachtige monumenten. Het is voor Dirk Van Mechelen moeilijk om een favoriet te kiezen. ‘Persoonlijk ben ik, en dat zal inderdaad misschien ook wel te maken hebben met mijn achtergrond als historicus, sterk geïnteresseerd in het erfgoed dat verwijst naar de manier waarop mensen vroeger werkten. In de 19de en de eerste helft van de 20ste eeuw was dat vaak erg streekgebonden. De scheepswerven in Baasrode en Temse, de steenbakkerijen in de streek van Boom, de touwslagerijen in Hamme en omgeving, de diamantnijverheid in Grobbendonk en Nijlen, het hoperfgoed in Poperinge en de streek van Asse en Aalst: er zijn zoveel voorbeelden van dit soort industrieën die hun stempel drukten op de lokale samenleving en waarvan vaak erg specifiek erfgoed is overgebleven. Vanuit onze thematisch-typologische beschermingsaanpak zijn we gestart om dit erfgoed, dat vaak in zijn voortbestaan wordt bedreigd, te gaan beschermen. Ik heb ook een boontje voor erfgoed dat kracht uitstraalt door eenvoud. De militaire begraafplaatsen, maar bijvoorbeeld ook de begraafplaats van de landloperskolonie in Wortel hebben dat. Net door hun eenvoud en soberheid doen ze mensen stilstaan bij wat is gebeurd.’

Ook voor de restauratie van kasteel d’Ursel werd een beroep gedaan op de Vlaamse overheid. Een goede herbestemming moet volgens de minister gebaseerd zijn op de visie dat erfgoed niet als een last, maar als een lust moet worden beschouwd. ‘Ik denk dat kasteel d’Ursel en het gekozen herbestemmingstraject daar perfect aan beantwoorden. Bij de herbestemming van het kasteel en zijn

omgeving, is uitgegaan van de intrinsieke erfgoedwaarden. Bijvoorbeeld de manier waarop men is omgegaan met de restauratie van het prachtige, maar tegelijk erg kwetsbare interieur, is daar een perfect voorbeeld van. Tegelijkertijd heeft men er ook altijd voor gezorgd dat de inwoners van de provincie in het algemeen en de bewoners van deze regio in het bijzonder, voldoende en adequaat werden geïnformeerd over de keuzes en restauratieopties die werden gemaakt. Dit tijdschrift is daar een mooi voorbeeld van. Het draagt bij tot de creatie van een breed maatschappelijk draagvlak voor de beleving van ons erfgoed.'

Recent ondertekende minister Van Mechelen het subsidiebesluit voor de restauratie van de tweede verdieping van het kasteel. De Vlaamse regering stelt hiervoor 719.773,24 euro ter beschikking. 'Dat geld moet toelaten om ook het interieur in al zijn glorie te herstellen, zodat bezoekers zich een beeld kunnen vormen

'Dit tijdschrift draagt bij tot de creatie van een breed maatschappelijk draagvlak voor de beleving van ons erfgoed'

van hoe het kasteel er uitzag omstreeks 1780, toen de tweede verdieping de kinderkamers en de kamers van de oudste zoon, de huisleraar, de maître d'hôtel en de chef de cuisine omvatte.' De werken starten nog in de loop van dit jaar.

De Monumentenstrijd, een programma op Canvas, waar vijftien monumenten naar de gunst van het publiek dongen, was een groot succes. De minister is zeer tevreden over de eerste editie. 'Monumentenstrijd zorgde ervoor dat heel Vlaanderen praatte over erfgoed. Dankzij de grote aandacht was 'erfgoed' niet weg te branden uit de actualiteit. Vlamingen konden op een prettige, maar toch inhoudelijke manier, kennismaken met de veelzijdigheid van ons erfgoed, maar

Dirck Van Mechelen

evengoed met de vele uitdagingen die we vandaag kennen en met de expertise van de mensen die dit begeleiden.'

De winnaar werd niet gekozen door een professionele jury maar door het grote publiek. Een keuze die niet helemaal onomstreden is. 'Het is net dankzij de veelzijdigheid van ons erfgoed dat het moeilijk is om het tegen mekaar af te wegen. De stoomstroopfabriek is architectuurhistorisch uiteraard niet te vergelijken met de Boekentoren. Maar de fabriek is dan ook om een andere reden, met name socio-historische redenen, beschermd. De fabriek refereert naar een belangrijk stuk verleden van de streek, dat van het fruit en van de producten die men ervan maakte. De inwoners van Borgloon hebben die band met hun verleden willen in standhouden en versterken door de fabriek in ere te herstellen en opnieuw op ambachtelijke manier stroop te gaan fabriceren. En dat is gehonoreerd door het grote publiek. En in deze heeft het publiek altijd gelijk.'

Of er een nieuwe editie komt en hoe die er zal gaan uitzien was bij het ter perse gaan van dit magazine nog niet helemaal zeker. 'Met de VRT is een evaluatie van het programma gemaakt en die was positief. Onze openbare omroep is dan ook nog steeds sterk geïnteresseerd in

programma's waarin ons erfgoed en de wijze waarop dit invloed heeft op een leefomgeving, centraal staat. Op dit ogenblik zijn er gesprekken aan de gang over hoe dat in een programmaformat kan worden gegoten. Binnenkort valt daarover de beslissing.'

Andere gelegenheden waarbij het grote publiek kan kennismaken met erfgoed zijn Open Monumentendag en Erfgoeddag. Er is sprake van dat ze in de toekomst afwisselend zouden doorgaan of zouden worden samengevoegd. 'Erfgoed is een ruim en veelzijdig begrip. En het onderscheid tussen cultureel en onroerend erfgoed is er eerder één in theorie, dan in praktijk. Zeker op lokaal vlak is het onderscheid miniem en zijn het vaak dezelfde mensen die zich zowel bezighouden met de archieven als archeologie en de zorg voor monumenten of landschappen. En zijn zij het die instaan voor de organisatie van de Erfgoeddag en de Open Monumentendag. Ook inhoudelijk merkten we af en toe enige overlapping. Een lokaal comité dat op Open Monumentendag het verhaal van een gebouw brengt, doet dat uiteraard ook aan de hand van plannen, foto's en ander archiefmateriaal. En wanneer tijdens Erfgoeddag de kunstwerken in een kerk worden getoond, kan dat uiteraard niet los worden gezien van het gebouw... Een samengaan van beide organisaties is in die optiek ook besproken geweest, maar die knoop zal moeten worden doorgehakt door de volgende Vlaamse regering.'

Dirck Van Mechelen studeerde zelf geschiedenis, een opleiding die ongetwijfeld ook impact heeft op het uitoefenen van zijn bevoegdheid. 'De kritische terugblik en historische reflex die je als historicus aanleert, beïnvloeden uiteraard mijn denken en zijn. Ook als minister. Ik ben er mij zeer sterk van bewust dat wij vandaag zorgen voor onze geschiedenis van morgen.' ■

KOEN DE VLIETGER en VEERLE MOENS
Kasteel d'Ursel

EVENEMENT

Supervlieg, de bruisende familiehappy hour vol kunst en kunstjes zoekt doorheen het Vlaamse land.

Op zondag 19 april landt dit kinderkunstenfestival in en rond het kasteeldomein.

Supervlieg betekent met het hele gezin smullen van een uitgebreid kinderkunstenbuffet. Op het menu staan theater, muziek en dans, op smaak gebracht met allerlei workshops en randanimatie. Noteer deze unieke belevenis nu al in je agenda.

Het programma

Studio Orka brengt de theatervoorstelling 'Meneer Porselein' over afscheid nemen, dierenliefde en kloppende harten.

Kom zien, laat je in slaap brengen en word meegevoerd in een droom. Sater Puck van Theater Froe Froe is de gids in een ontluisterende dagmerrie over Oberon en zijn vrouw Tatiana.

Auteurs Joke van Leeuwen en Tom Schoonooghe lezen voor uit eigen werk in het kasteel. Medewerkers van de bibliotheek laten zich inspireren door ridders, prinsessen, koningen en draken.

Op het circusplein kan je terecht voor een voorstelling die Grabbelpassers onder professionele begeleiding van Woesh in elkaar staken. Je kan er ook zelf een aantal circustechnieken aanleren.

In de de Hospital-tent kan je terecht om je hét accident van je leven te laten bezorgen. Verminkt en verschminkt zal je er buitenkomen, met de meest vreselijke wonden, breuken en kneuzingen.

SUPERVlieg

Het Jeugdorkest van de Koninklijke Harmonie brengt 'Camelot' 'Rapunzel' en 'A Day at the Circus'. Een dertigtal jonge muzikantjes en een verteller dompelen je onder in een sprookjessfeer.

Ontdek de creativiteit en leefwereld van een Zuid-Afrikaan die woont in een townshiphuis, speel er Zuid-Afrikaanse straatspelletjes en knutsel samen met begeleiders een eigen townshiphuis in elkaar.

Monsieur Gregoire, of de nieuwe John Massis - al heeft hij zelf niet graag dat we hem met dat 'zwakke, kleine mannetje' vergelijken - trekt een kindertrein voort.

't Schoon Vertier, een heuse cabaretfanfane met vijftien danseressen en twintig muzikanten zorgt voor een swingende afsluiter van Supervlieg, een dag om nooit meer te vergeten.

Liever moe dan lui? Bezige bijen kunnen doorlopend terecht bij een resem workshops: viltten, Zuid-Afrikaanse milli-pap koken, gumbootdancing, bodydrum, glasparels blazen, hoeden maken, creatief met klei, maak je eigen dromenvanger of droommobiel,...

Praktisch

Zondag 19 april, doorlopend van 11 tot 17 uur Kasteeldomein d'Ursel

Prijs: 5 euro

(geeft toegang tot alle activiteiten) Voor de voorstellingen, workshops en voorleessessies kan je de dag zelf reserveren op het infopunt.

Info: 03 890 69 30 of surf voor het volledige programma naar: www.supervlieg.be

In samenwerking met de gemeente Bornem.

Uit vriendschap!?

ERFGOEDDAG IN HET KASTEEL

Op zondag 26 april vindt de negende editie van Erfgoeddag plaats. Dit keer is het thema 'Uit vriendschap!?' In het kasteel zetten we de 'Beurremse vrienden' in de kijker met een lezing, historische thematentoonstellingen, een kinderatelier vriendschapsbandjes maken en een touwtrektornooi voor Bornemse verenigingen.

Lezing **Beurremse vrienden**

Rivaliteit tussen de Bornemse deelgemeenten, vroeger en nu

De slijkneuzen van Weert, de zandstuivers van Branst, de bossenkrabbers van Bornem: iedereen hoorde wellicht al van de sprekende spotnamen die de gemeenten kregen toebedeeld. Maar waar komen ze vandaan? En wat zeggen ze vandaag nog over de identiteit van de dorpsbewoners? Filip Hooghe onderzocht of deze verschillende identiteiten conflicten meebrachten en in welke mate ze vandaag nog leven. Aan de hand van concrete gebeurtenissen brengt hij een levendig en ludiek verhaal over 'Beurrem' en de rivaliteit en vriendschap tussen de deelgemeenten.

FILIP HOOGHE is licentiaat en geaggregeerde in de geschiedenis. Hij publiceerde diverse artikels over de geschiedenis van Klein-Brabant en de Westhoek en schreef een boek over het kasteel van Bornem.

Thematentoonstellingen.

Vriendschap in de club

In de kamers van het kasteel brengen we een reeks thematentoonstellingen over de Bornemse verenigingen, waarin vriendschap een belangrijke rol speelde. Samen met het gemeentearchief blikken we terug op de geschiedenis van de fanfares, turnkringen, voetbalclubs, toneelverenigingen, schuttersgilden en andere verenigingen in de verschillende deelgemeenten.

Kinderatelier Vriendschapsbandjes

Verras je vrienden en vriendinnen met een zelfgemaakt vriendschapsbandje. Tijdens een atelier in de kelderverdieping van het kasteel maak je je eigen uniek exemplaar onder de deskundige leiding van vier monitoren.

Touwtrektornooi

Welke vereniging in Bornem is het sterkst? Jeugd-, sport-, vrouwen-, mannen-, culturele en andere verenigingen uit Bornem worden uitgenodigd voor een touwtrektornooi op het kasteeldomein. Per vereniging kan je inschrijven met een ploeg van zes mensen (en zelfs zeven als er minstens drie dames bij zijn). De winnaar krijgt de titel 'sterkste vereniging van Bornem' én een mooie prijs. Kom zeker je favoriete ploeg aanmoedigen!

De Erfgoeddag in Hingene is een organisatie van kasteel d'Ursel, de cultuurdienst en het archief van de gemeente Bornem

Praktisch

Zondag 26 april, van 10 tot 18 uur

Lezingen van 11 tot 12 uur

en van 14 tot 15 uur

Toegang gratis

Reservatie voor de lezing én inschrijving voor het touwtrektornooi: kasteel d'Ursel

AGENDA

Aperitiefconcert Just Friends

Zondag 1 februari 2009 · 11 uur · 10 euro

Elk jaar organiseert het Sint-Jan-Berchmans-instituut uit Puurs een aperitiefconcert in het kasteel. Deze keer zorgen Nico Schoeters (piano), Jan Servaes (drums), Carlo Willems (vibrafoon) en André Appeldoorn (bas) voor een jazzy sfeer in de inkomhal.

Info en reservatie:

Sint-Jan-Berchmansinstituut

03 890 63 30

linda.spieessens@sjabi.be

Concert LaïsLenski

Zondag 8 februari 2009 · 11, 15 en 20 uur · 22 / 20 euro

De drie dames van Laïs trekken samen met cellist Simon Lenski (DAAU) langs kerken en kastelen. Ze brengen een uniek programma, met zowel oud als nieuw repertoire. Cello en stemmen vullen elkaar bijzonder goed aan: zuiver, gedurfd en af en toe met een elektronische noot. Samen klinken ze warm, puur, zuiver, soms rauw. Soms gloeiend heet, dan weer ijskoud, maar nooit lauw.

Info en reservatie

CC Ter Dilft

03 890 69 30

www.terdilft.be

Klasconcerten viool

Zaterdag 21 februari 2009 · 15.30 en 18 uur · gratis (na reservatie)

Op 21 februari 2009 organiseren de muziek-academie van Bornem en Villa Viola twee verschillende klasconcerten. Op het programma staat muziek voor viool en piano. De violisten zijn leerlingen uit de klassen van Fedra Copens, Sabine Avondts en Hilde Pijnenborg. Erwin De Bock is de pianist.

Info en reservatie

Academie voor Muziek, Woord en Dans

03 890 69 55

amwd@bornem.be

© Miel Pieters

Gegidste rondleidingen voor individuele bezoekers

Zondag 22 februari en zondag 29 maart 2009 · 14 uur tot 15.30 uur · 7 euro

Voor deze rondleiding kan je alleen of met een klein gezelschap inschrijven. Tijdens de rondleiding neemt een gids je mee naar de sfeervolle kelders, de prestigieuze ontvangstruimten op de benedenverdieping en de voor malige slaapkamers op de eerste verdieping. Je maakt er kennis met een prachtig staaltje behangsels, deur- en schouwstukken uit de achttiende en negentiende eeuw, allemaal in oosterse stijl. Tegelijkertijd krijg je het fascinerende verhaal van de jarenlange restauratie te horen én te zien.

Info en reservatie

Kasteel d'Ursel

Steinwayrecital Nikolaas Kende

Zondag 22 februari 2009 · 11 uur · 12 / 10 euro

Lees meer op pagina 6 en 7.

Programma

Mondscheinsonate van Beethoven

Isoldes Liebestod van Wagner/Liszt

Sonate no. 27, opus 90 van Beethoven

Wanderer-fantasie van Schubert

Internationale masterclass piano

Zondag 22 maart 2009 · 15 uur · 5 euro

Dinsdag 24 maart 2009 · 20 uur · 5 euro

Donderdag 26 maart 2009 · 20 uur · 5 euro

Lees meer op pagina 4 en 5.

Steinwayrecital Philippe Ivanov

Zondag 29 maart 2009 · 11 uur · 12 / 10 euro

Philippe Ivanov werd laureaat in verschillende wedstrijden, nam deel aan festivals in

Europa en Amerika en speelde als solist bij het Vlaams Radio Orkest en de Filharmonie. Sinds 2004 is hij verbonden aan het prestigieuze Mannes College for Music in New York.

Programma

Sonate in c Hob. xvi: 50 van Haydn

Sonate n.26 in Es op. 81a Les Adieux van Beethoven

Sonate in B van Liszt

Info en reservatie

Kasteel d'Ursel

Academie voor Muziek, Woord en Dans Barokrecital

Donderdag 2 april 2009 · 20 uur · gratis (na reservatie)

De zangers van de Bornemse academie hebben de weg naar het kasteel d'Ursel duidelijk gevonden. Tijdens dit concert brengen ze samen met hun leraars barokcomposities van Henry Purcell, Jean-Baptiste Lully, Johann Sebastian Bach en Georg Friedrich Händel.

Info en reservatie

Academie voor Muziek, Woord en Dans

03 890 69 55

amwd@bornem.be

Supervlieg

Zondag 19 april 2009 · vanaf 11 uur · 5 euro

Lees meer op pagina 13.

Erfgoeddag

Zondag 26 april 2009 · van 10 tot 18 uur gratis

Lees meer op pagina 14.

BEELDBANK

De beeldbank van het kasteel d'Ursel bestaat uit een grote verzameling oud en nieuw beeldmateriaal. Op deze pagina publiceren we telkens een unieke afbeelding uit dit archief. Aan de hand hiervan ontdek je verrassende details over de geschiedenis van het kasteel en zijn bewoners.

© Nadine Tasseel

De nacht is het donkerst net voor de dageraad

In 2002 maakte fotografe Nadine Tasseel een reportage in het kasteel. De slaapkamer van het *quartier de la belle alcôve* is representatief voor de andere kamers. Overal bladderde de verf af, waren er lacunes in de lambrisering en stond er een allegaartje van planken en losgebroken houtwerk. Wandbespanningen en Chinese prenten waren verwijderd en de parketvloeren zaten onder een dikke laag stof (al is er hier blijkbaar net wat schoongemaakt).

In 2002 was het kasteel al enkele jaren in het bezit van de provincie. Na een vooronderzoek (1996–1998) en het herstel van de ruwbouw en de buitenzijde (1999–2001) ging de interieurrestauratie op de benedenverdieping van start. Een jaar later was de *belle alcôve* in haar glorie hersteld en herinneren enkel foto's als deze aan de ruïne die het kasteel ooit was.